

DE GRÅ SIDER

Nyhedsbrev for Dansk Tiroler Grauvieh

Nr. 1 - April 2017

Dansk Tiroler Grauvieh

Formandens klumme

Efter en utrolig mild vinter er vi gået over til sommertid, og det er forår. Dyrene kan snart komme på græs, det er trods alt det billigste foder, det de selv henter. Husk mineralblanding med magnesium ved udbinding.

Siden sidst har foreningen fået underkendt SKATs afgørelse om moms hos Erhvervstyrelsen. Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at vi er en frivillig forening og dermed fritaget for moms på kontingent. Dette medfører at foreningen ikke kommer over 50.000kr i momspligtig omsætning.

Viking Danmark og Gjensidige har indgået en aftale om en attraktiv forsikringspakke særligt for dig, der er medlem af Viking Danmark. Har dette interesse så kontakt Gjensidige Forsikring.

Lørdag d. 25 februar havde Anette Andersen inviteret til Temadag om klovpleje og udvælgelse af avlsdyr + tyrevalg med udgangspunkt i det af avlsudvalget udsendte tyre katalog.

Jørn Stein: Sydvestjysk klovpleje beskar nogle få køer og prøvede at forklare, hvad han så, og hvorfor han beskar, som han gjorde. Herefter fik vi et indblik i nogle klovsygdomme, som vi skulle være opmærksom på.

Efter middag prøvede Anette at give sit bud på hvilke af de nye importtyre, som skulle bruges til forskellige typer hundyr for at komme tættere på racens avlsmål ved næste generations kalve. Det er tydeligt, at der er forskel på, hvor højt de enkelte avlere vægter de forskellige ting på et dyr. Det var et godt arrangement.

På Ålestrup er Jens Carlsens tyr nu færdigafprøvet; men hvorfor scanner man ikke for fedtmarmorering i kødet, når man kan. Vi ved at fedtmarmorering og fedtprocenten i kødet giver bedre smag og hermed kvalitet.

Kødets kvalitet kan påvirkes under produktionen.

Er man interesseret har Margrethe Therkildsen skrevet en artikel om dette. (19-05- 2004)

Søg på kvæginform nr. 1316 på Google.

Er et lavt foderforbrug altid noget positivt?

Hvis man prøver at se lidt på de kalve på Ålestrup med lav foderforbrug pr. kilo tilvækst, ser det ud som om 225 dages vægten er i den lave ende af gennemsnittet og slutvægten endnu længere nede på skalaen. Hvad mon dette skyldes? Her er noget der trænger til at blive undersøgt! Kan dette skyldes manglende evne til at sætte fedt?

Har I en kalv til afprøvning på Ålestrup? Den skal være født senest d. 20-05-2017. Da kontakt venligst avlsudvalget.

Husk Generalforsamlingen d. 20 maj 2017.

Til slut vil jeg ønske alle en god sommer, held og lykke med de dejlige Grauvieh og et godt helbred.

Venlig hilsen Bjarne Therkelsen.

Sæt X i kalenderen

20. maj	Generalforsamling hos Tine og Jesper Petersen Stubbekøbing
2-3. juni	Det sønderjyske fællesskue
26-28. maj	Roskilde dyrskue
9-11. juni	Det fynske dyrskue
16-17 juni	Det østjyske dyrskue
29-1. juli	Landsskuet i Herning
28. juli	Ribe dyrskue
1. august	Deadline for nyhedsbrev
16-17. sept.	Mælkefestival/dyrskue i Hellehallen
6-7. okt.	Kimbrerskuet i Aars
21-22. okt.	Det sjællandske efterårsskue

HUSK Kalvens navn skal starte med **N** i 2017!

Tyrevalg - sædimport 2017

Avlsudvalget har nu fundet de nye import insemineringstyre til den fremtidige avl - 2017.

Vi har også denne gang valgt nogle gode tyre, hvor én af de vigtigste kriterier er kødtilvæksten/sætningen og kødkvægsavl. Der er valgt brugstyre og en test tyr/ ungtyr. Vi har også valgt en god spredning på linjerne. Men husk med de tidligere importerede tyre vi har til dato, at kikke efter i stamtavlen om noget kommer for tæt på.

At der står Dichter eller Dogan i sidste led er ikke så vigtigt, som hvis der står Doldus for mange gange i første og andet led.

Vi har valgt nogle tyre til forskellige priser, men med god sikkerhed, og samtidig sænket indtjeningen til foreningskassen, så priserne er interessante og overkommelige. Der er billige og dyre, og 2 midt i mellem.

Medlemmer vil som sidste gang kunne købe af de ekstra hjemtagne strå (vores lager) til en lidt højere pris.

Enhver bestilling går gennem Ole S. Rasmussen, og som nævnt sker udlevering kun ved forudbetaling.

Vi har i udvalget forsøgt at vælge ud fra vores avlsmål og med kødkvægsavl som mål, og der kan ikke vælges andre end de 4 tyre i denne omgang, så vi håber, der tages godt imod valget af tyre.

På Avlsudvalgets vegne - Ole S. Rasmussen

Tyrebeskrivelser

Antavis er brugstyr og af tyrelinjen A, Alex-Elmo. Far er Artan og brugt på Artaus og Antanus. Ud fra deres aner er der tale om kødavl, der jo er vores mål. Antavis kan således bruges på alt, undtagen Antanus, Artaus og Artan kalvene fra tidligere år. Antavis har høje S indexer på kød (FW 120) og slagter 10-12 % over standard handelsklasse. Antavis er vores prisbillige tyr.

ANTAVIS AT 551.528.818

geb: 02.09.2011

Afstamning		Stamtræ
ARTAN AT 399.920.545 ZW: 108 / 86 / -570 +0.28 +0.03	ARTER AT 203.752.476	ARTUS
HEIDL AT 276.891.634 ZW:	ELENA AT 201.618.676	DOGAN
12/11 - 6019-4.20-3.33-453 HL: 7. - 6877-4.06-3.26-504	STARUS AT 203.274.576	EMIL
	HOLDE AT 221.286.776 11/10 - 6213-3.98-3.33-454	DENEUS
FLEISCH Kød		FW 120 (60)
Nettozun.-Ochs: 109 (39)	Handelskl.-Ochs: 113 (28)	
Nettozun.-Kalb: 103 (39)	Handelskl.-Kalb: 109 (48)	

Camilo er brugstyr og af tyrelinjen C, Capri. Camilo er til kød og udstilling. Hans afkom vokser over standarden, og leverer en god klassificering. Camilo er også en tyr med gode egenskaber inden for god arvbarehed, "Fitness"/ vedligeholdsegenskaber.

Tyren har gode brede rammer og gode muskler/kødsætning.

Tyren har høje S indexer på kød (FW 116). Østrigsk S-index (GZW) er 108. Camilo er et Cariger afkom, men han kan bruges på de fleste andre.

Vi har valgte denne tyr fordi vi kan se gode dyr heraf, selvom det er dyre strå.

CAMILO AT 051.822.418					
geb:		05.10.2010			
Afstamning			Stamtræ		
CARIGER AT 822.445.442	CAPLY AT 094.062.676		CAPRI		
ZW: 91 / 88 / -188 -0.09 -0.15	MUTTI AT 205.452.576		ARTUS		
ARENDA AT 200.485.209	DINOS AT 057.399.534		DOGAN		
ZW:	ADRIANA AT 576.683.772		DOLDUS		
7/6 - 5815-4.29-3.55-456	9/8 - 7298-4.04-3.45-547				
HL: 2. - 6387-4.48-3.67-521					
ZUCHTWERTE (AT/DE,		GZW +3, MW +1, FW +1, FIT +4		GZW 111 (55)	
FLEISCH				FW 117 (76)	
Nettozun.-Ochs:	104 (68)	Handelskl.-Ochs:	106 (61)		
Nettozun.-Kalb:	116 (40)	Handelskl.-Kalb:	108 (50)		
FITNESS				FIT 110 (49)	
Nutzungsdauer:	109 (38)	Bef./Frucht b. mat:	+6%	103 (30)	
Persistenz:	108 (75)	Kalbeverlauf (p/m):	92 (74)	111 (40)	
Zellzahl:	100 (60)	Totgeburten (p/m):	96 (57)	106 (28)	Melkbarkeit: 94 (66)

DE GRÅSIDER

Cernus er også brugstyr. Af tyrelinjen C. Det er Caruso en tyr vi ikke har haft før, så tyren kan bruges på alle linjer.

Tyren har gode tal på kød, og mælk, den har sit S-index fra kød. FW er 120. Og +16 % over normen på tilvækst på kalvene.

Tyren har gode S indexer på funktion (FW 100). Østrigsk S-index (GZW) er 109.

CERNUS AT 899.231.616			
geb: 06.09.2010			
Afstamning		Stamtræ	
CARUSO AT 224.075.876 ZW: 102 / 95 / +16 -0.20 -0.06	CAROLUS AT 093.874.776	CAPRI	
	SCHNIPPI AT 096.632.176	DORIO	
ERNI AT 453.311.507 ZW: 7/6 - 6356-4.29-3.57-500 HL: 6. - 7762-4.16-3.68-608	DEVIS AT 225.651.876	DENEUS	
	ENZIAN AT 424.252.634 11/10 - 6977-4.02-3.42-519	DOLDUS	
ZUCHTWERTE (AT/DE, 06.12.2016) Historie		GZW -1, MW -3, FW -1, FIT +1	
		GZW 108 (46)	
FLEISCH		FW 119 (64)	
Nettozun.-Ochs: 103 (64)	Handelskl.-Ochs: 109 (53)		
Nettozun.-Kalb: 115 (16)	Handelskl.-Kalb: 106 (20)		

Salvador

Og sidst men ikke mindst har vi valgt tyren Salvador. Han er af Elmo- Dichter linjen

Salvador er en test tyr og af tyrelinjen S. Det er Sekos linje, som vi havde for flere år siden. Han har er kåret godt på udstilling. Østrigsk S-index (GZW) er 111.

SALVADOR AT 750.864.919		
geb:	31.08.2014	
Afstamning	Stamtræ	
SERGER AT 255.650.942 ZW: 106 / 95 / -117 -0.17 +0.03	STELO AT 202.952.476 EMIL	
HALMA AT 898.788.816 ZW: 5/4 - 5923-3.92-3.54-442 HL: 2. - 6694-3.93-3.48-496	ENZI AT 218.112.176 LARGER	
	DINELO AT 186.042.247 DINAT	
	HILDE AT 743.746.707 4/3 - 4906-4.42-3.21-375 DEMILER	
ZUCHTWERTE (AT/DE, 06.12.2016)	FW +0	GZW
FLEISCH		FW 110 (43)
Nettozun.-Ochs: 102 (24)	Handelskl.-Ochs: 99 (23)	
Nettozun.-Kalb: 109 (21)	Handelskl.-Kalb: 103 (24)	

Vi håber i tager godt imod valget. Det er alle tyre med gode tal og mange sønner og døtre. De enkelte tyre tabeller kan ses på ZAR.at

Af Ole Rasmussen
Og Avlsudvalget

Dansk Kødkvægs årsrapport 2016

Dansk Tiroler Grauvieh

Traditionen tro, kom årsrapporten om vores avlsresultater på gaden.

Årsstatistikken

Statistikkerne er at finde på Dansk kødkvægs hjemmeside, på forsiden. Årsrapport 2016. Det er altid spændende læsning, om hvordan det går vores race rent statistisk, og det er et vigtigt pejlemærke for, hvor avlen går hen. Vi skal huske, at det stadig er vigtigt at registrere så meget som muligt, så vi kan få så rigtige tal på vores avl som muligt. Med import af sæd fra nye tyre og ny inseminerings tyr er det vigtigt at se, hvordan Grauvieh klarer sig i vækst, foderforbrug og kælvnings egenskaber. Alle registreringer tæller.

Afprøvninger på Ålestrup

Der har været 2 tyre afprøvet siden 2015. Den sidste er sluttede her først i 2017. Den endte på 1679 gram/ daglig tilvækst. Det var Markmosens Marster. En Artos/ Bergsteiger kalv. Der er noget af det oprindelige der kom i landet i 1991, og en af de nyere import tyre. Et års vægten blev på 528 kg. Så det må siges er et godkendt resultat. Foderforbruget igen under 5 FE/kg tilvækst.

Det er, kan vi godt prale med, rigtig godt. Mindre end 5 FE= 5 kg byg = 1 kg tilvækst.

I slutningen af 2015 blev der sendt endnu en kalv afsted. Den blev færdig i 2016. Det var en Sebu/Sall Uffe kalv, og også her kom der OK tilvækst tal. Hennings Nissens Leonardo kom ud med 1507 gram daglig tilvækst, dog en lidt lav 1 årsvægt på 499 kg. Foderforbrug helt i bund, 4,66 FE/kg tilvækst.

Rapporten er opdateret på den tyr vi har fået afprøvet.

Det er fint at vi har en tyr om året, gennem de nu sidste 3 år.

Vi skal gerne have en ind igen i år, inden d. 20 maj. Så hvem har den kommende tyr der skal afprøves?

Tag fat i avlsudvalget og lad os få en snak om det. Foreningen støtter stadig med 5.500 kr.

Renracede Grauvieh

Vi har i dag 318 renracede køer, en stigning på 34 køer, eller over 10 %. Der er ialt 880 renracede dyr. Fremgang og det er på de eksisterende antal besætninger. Det er en fremgang på racen, og i ko antal, på ialt 54 dyr.

Vi bør arbejde noget på at blive den første race af de små racer der kommer over 1000 dyr. Så få gang i den gode udvikling igen. Det er ret let med webdyr i dag, så husk at registrere. På forenings basis er der næsten status quo, der er cirka samme antal medlemmer som året før. En kommer til og en falder fra.

Der blev født 221 ren racede og faderbestemte kalve sidste år. En stigning på 34 kalve (fra 187). Der var 78 registrerede besætninger med renracede dyr, og over halvdelen heraf er medlem af vores forening. Heri indgår også ikke så aktive besætninger men der er en ny generation avlere på vej.

Der er 5 aktive avlsbesætninger. Det er et vigtigt fremtidigt indsatsområde for os. Så vi har behov for flere der fortager vejninger og registrering af hele dyreholdet. Der er tilkommet 1 i 2016. Hver enkelt besætningsejer er blevet bedre til at registrere løbe- eller insemineringstyren. Lad os blive ved med det. Med den seneste sædimport i 2015 er det stadig interessant at fastlægge faderskabet.

Der er udført 255 insemineringer, og i et meget bredt udsnit af tyrene. Totalt, er det i antal insemineringer et fald på 9 %, i forhold til året før.

Årsrapporten giver os også tallene for vores udvikling gennem de sidste 5 år. Det redder os meget i forhold til vores avlsmål om lette kælvninger og den viser os også antal fødte kalve over tiden.

Slagteresultater

Af statistikken, på slagte resultaterne kan det ses, at vi på 39 dyr, der blev leveret og klassificeret, ligger med en klassificering på 9,7 på tyrene (kun tyrer). Der er slagtet 3 kvier der er klassificeret med 5,4. Vi må ikke glemme at dyrene skal færdig fedes, også selv om de sælges til slagteri. Det er immervæk her vi skal tjene pengene.

Nu kan jo kun ønske en højere afregning for det gode kød der leveres.

Kælvnings resultater

Den gennemsnitlige vægt på kalvene er 41 kg på kvierne og 42 kg på tyrene. Af 221 kalve vejes 85 ved fødslen, det er ikke særlig godt.

Af tyre vejes i 2016 kun 6 stk. ved 1 år, og vægten er i gennemsnit 466 kg. Det er et fald på 35 kg. Voldsomt! Det er andet år i træk, og 66 kg på 2 år.

Vores mål var at nå 550 kg ved 1 år, i 2015. Så det har vi endnu ikke nået. Vi skal gerne forbedre vores avl, så med lidt held bør vi kunne nå det i de næste år. En forbedring på 10 % i gennemsnit kan være den enkelte avlers mål.

Og der kan ikke gives ros for at der vejes. I 2015 fik vi vejet 13.

9 tyre er vejet ved 200 dage, og gennemsnittet er på 282 kg. Et fald på 19 kg.

Det er den forkerte vej.

Målet er på 325 kg. De små drenge skal have meget mere at æde.

Vores afprøvning dokumenterer mindre end 5 FE pr. 1 kg tilvækst. Så det kan godt betale sig.

Af kvierne vejes 11 stk. ved 1 år, og gennemsnitsvægten er 360 kg. Et fald på 32 kg. Også 15 kvier er vejjet ved 200 dage med en vægt på 260 kg (+1 kg).

Sammenligner vi de 2 forhold, så fordre vi kvierne bedre end tyrene, og får mindre ud af det. Det er ikke meningen at vi skal slagte alle kvierne.

Vi skal få vejjet flere af dyrene ved 200 og 365 dage. Der mangler aktive avlsbesætninger. De avlere der vejer, kan forhåbentligt se fremgangen i tilvæksten. Vi kan dog med de få vejninger ikke konkludere, at vi følger en linje endnu og se en generel fremgang i tilvæksten. For at nå det mål skal vi have flere til at veje ved 200 dage og 365 dage. Såå en vægt er stadig vigtigt.

Kåringer

Der er 13 kåringer registreret i 2016, kontra 25, året før. Det er en halvering. Det går tilbage for os her. Og selv om ko antallet stiger, så falder kåringerne. Det betyder at vi ikke får kåret vores fremtidige avl.

Der var i alt 121 kårede dyr gennem de seneste 3 år. Men 13 stk. så er vi gået i stå.

Det er vigtigt at få kåret, fordi det øger sikkerheden på vores eksteriørarbejde, indholdet af racen i forhold til gennemsnittet for alle vores dyr. Vi må have gang i det igen.

Skal avlsudvalget hjælpe til? Lad os tage det på Generalforsamlingen.

Reproduktion

På reproduktionsresultaterne kan vi se i statistikken at vi får i snit 0,9 kalv pr. år og der insemineres en del. Kælvnings interval er 392 dage. På kælvningsintervallet, er alderen ved 1. kalv på 27,1 måneder.

Kælvedataene kan i år igen give os et godt billede af året der er gået.

Det er en stor fordel for os at se det individuelle år, fordi vi så kan følge op på avlerne. Der er også 5 års gennemsnits statistiker. De har den egenskab at vise os, at avlen retter sig ind med tiden, og at hele racens tal passer i forhold til vores oplysninger på dyrskuerne.

1. kalvskørene har i 2016 fået 57 kalve. 45 stk. heraf er vejjet ved fødsel. Der var 1,8 % dødfødte, og 1,8 % døde inden 30 dage.

3,6 %, og dyrlæge hjælp til kælvning på 7 %. Det er en OK statistik.

Der er nogle enkelte avlere det har fået styr på kælvningerne, og det er super godt.

Det betyder at vores talt er rettet op igen.

1. kalvs køerne har i årene 2010- 2016 fået 369 kalve, og 317 blev vejjet ved fødsel. Der var 6,5 % dødfødte, 1,8 % efter 1-14 dage og 0,8 % efter de 15-30 dage.

Det er katastrofalt 9,1 %. Det er over 5 år, og her viser det sig at 2 dårlige år stadig vil være synlige. Så lad os glæde os over at det bliver bedre fremover.

Vi skal stadig passe på hvilke tyre der bruges på kvierne. Det er ikke alle tyre der er lige egnet hertil. Se artiklen om inseminering i nyhedsbrev nr. 3, 2015.

Tidligere hjalp 5 års gennemsnittet os på hele avlen. Det gør den ikke nu fordi vi har nogle store udsving. Det er retvisende for avlen som helhed, og skidt med de dårlige år der har været på det seneste. Der skal hos den enkelte mere fokus på den levende kalv.

Køerne fik i 2016, 164 kalve og 129 blev vejet ved fødsel. Der var 4,3 % dødfødte, og 1,2 % døde indenfor 14 dage. Og 0,6% fra 15-30 dage. I alt 6,1 %.

Ved køerne retter dødeligheden sig, og der kan 78,7 % kælvne helt uden hjælp.

Set i forhold til 2014, så er vi blevet dårligere, 4 %.

På 5 års plan, fik køerne 989 kalve, og 853 blev vejet ved fødsel. På køerne var der 4,1 % dødfødte, og 0,9% døde efter 30 dage. 90,7 % fødes uden dyrlægens hjælp.

Årsrapporten er god læsning, og en retningslinje for os alle. Passer dine tal ikke, vejer dine dyr mindre end gennemsnittet, eller dør der mange kalve, så skal der gøres noget. Vi må ikke lade stå til.

Årets konklusion må bestemt være at vi stadig skal passe bedre på vores kælvende kvier og køer. Vi havde i forrige år en Temadag om emnet, så vi kan håbe at 2016 blev året hvor de negative tendenser vendte.

Antal dødfødte kalve skal der gøres noget ved. Det passer ikke sammen med vores mål; at have lette kælvninger.

Som sædvanligt vil jeg igen opfordre alle til at huske at få vejet jeres dyr, alle sammen, ved fødsel, 200- og 365 dage. Og afkomsbestemmelsen vi skal stramme op på.

Af Ole Rasmussen

Skovbækgaard's Tiroler Grauvieh

Bestyrelsen og Co.

Formand

Bjarne Therkelsen

tlf.: 30363446

mail:

therkelsen.inge.bjarne@gmail.com

Næstformand

Jens Møller Rasmussen

tlf.: 25140745

mail: harbovad@dlgmail.dk

Sekretær

Karin Degn

tlf.: 40415513

mail: karin.degn@live.dk

Bestyrelsesmedlem

Henning Nissen

tlf.: 51511670

mail: hn@heisel.dk

Bestyrelsesmedlem

Jørgen Chr. Andersen

tlf.: 75 26 13 10

mail: landlyst@bbsyd.dk

Webmaster

Peter W. Mogensen

tlf.: 20230552

mail: winther.mogensen@gmail.com

Kassere

Ole Rasmussen

tlf.: 74822023

mail: skovbaekgaard@bbsyd.dk

Redaktør

Rune N. H. Andersen

tlf.: 21660994

mail: grauviehredaktion@gmail.com